

Medlemsundersökning

KLIMAT
KIK
KOMMUNERNA

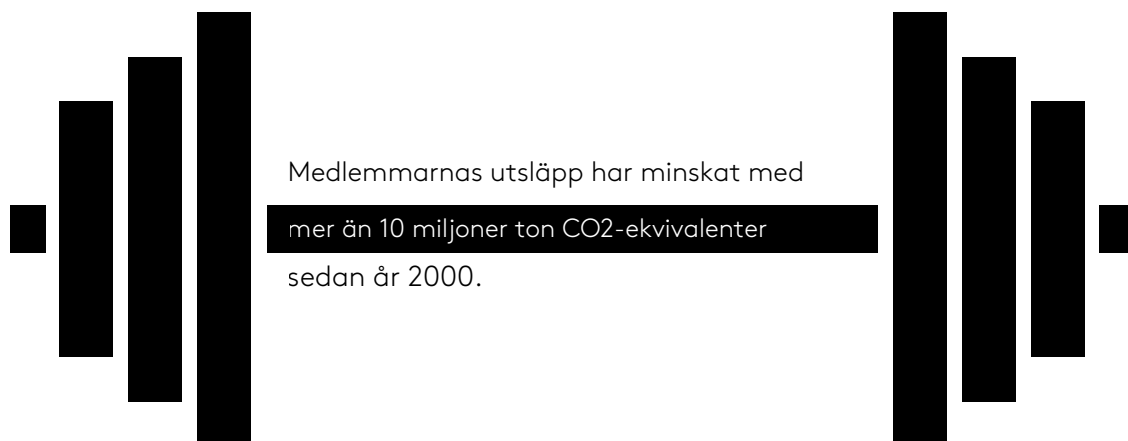
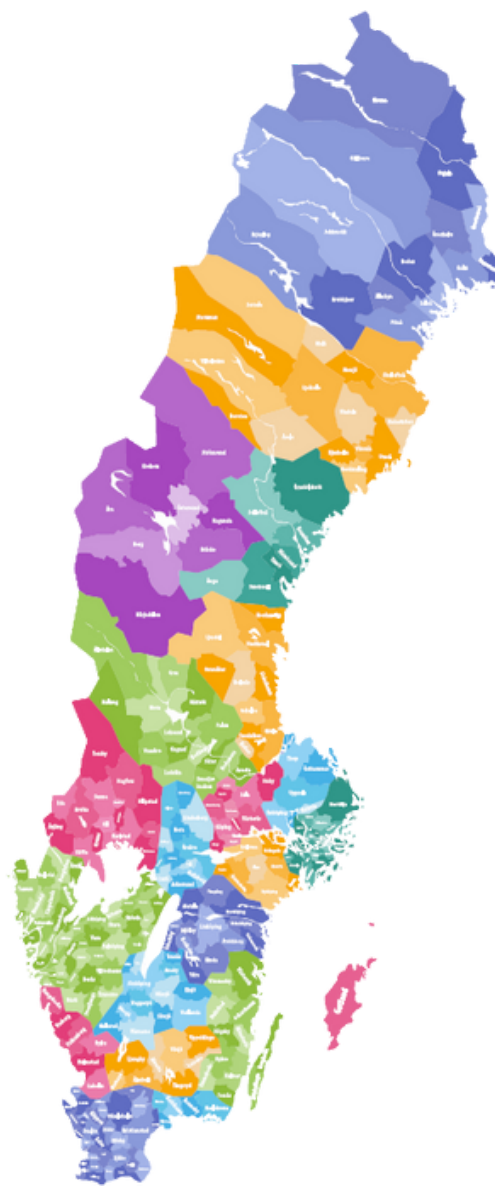
2025

Om Klimatkommunerna

Vi utgår från vetenskapen och tar oss an de stora utmaningar vi står inför genom att se möjligheter, skapa gemensamma framtidsbilder och testa nya sätt att arbeta. Ibland handlar det om att göra saker vi aldrig provat förut, ibland handlar det om att sluta göra sådant som inte leder oss i rätt riktning.

Arbetet sker tillsammans med invånare, företag, föreningar och andra aktörer, med fokus på att lyfta fram de positiva effekter som omställningen kan ge för invånare, miljö och samhället i stort. Genom erfarenhetsutbyte, samarbete och spridning av goda exempel stärker vi det lokala och regionala klimatarbetet och bidrar till de nationella målen.

Målet är en fungerande vardag där vårt klimatavtryck ryms inom planetens gränser, utan att vi tappar fokus på livskvalitet och framtidsstro.

Om undersökningen

Detta är en sammanfattning av Klimatkommunernas medlemsundersökning 2025, i vilken 45 av våra medlemmar beskrivit sina mål, arbetssätt och åtgärder.

AVSNITT

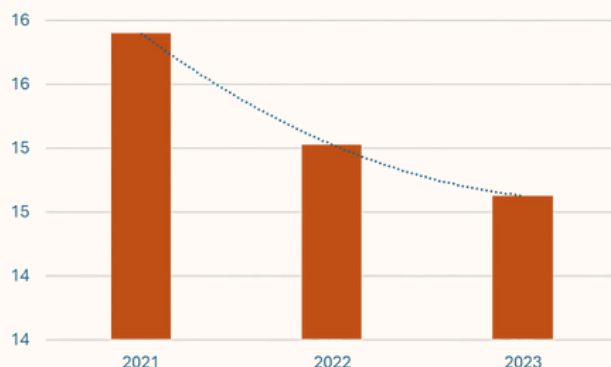
SIDA

Så minskar utsläppen	5
Övergripande klimatmål	6
Hushållens konsumtion	9
Kommunorganisationens måltider och livsmedel	12
Transporter	
Energieffektivisering	14
Förnybar energi	17
Byggande	20
Samverkan med näringsliv	23
Engagera invånare	26
	28

Så minskar utsläppen

Våra medlemskommuner har i snitt minskat sina utsläpp med **48 %** sedan år 1990. Genomsnittet för Sverige är **42 %**.

Precis som kommunerna förutspått, har den försvagade reduktionsplikten på de flesta håll i landet lett till en lägre takt i utsläppsminskningarna. Flera kommuner lyfter transportsektorn som den största utmaningen:

Utsläpp (miljoner ton CO2-ekvivalenter)
hos Klimatkommunernas medlemskommuner
2021-2023 (Scope 1 och 2)

”Transporter är vår kommuns absolut största utsläppskälla inom det geografiska området. Eftersom transportområdet påverkas till stor del av vad som sker på nationell nivå, både i frågan om bränsle och i frågan om utvecklingen av den nationella fordonsflottan, är det här utsläpp som kommunen inte har direkt rådighet över. Kommunen är därmed beroende av tydligare styrmedel på nationell nivå för att utsläppen från transportsektorn ska minska generellt och där med även på kommunal nivå.”

2021-2022: Medel -7,6%, median -8,6%.
2022-2023: Medel -2,7%, median: -1,3%

Utsläpp inom det geografiska området

Mål

Klimatneutral/nettonoll

Antal kommuner som har formuleringen: 28

Fossilbränslefri:

Antal kommuner som har formuleringen: 8

Klimatpositiv:

Antal kommuner som har formuleringen: 6

Annat siffersatt mål:

Antal kommuner som har formuleringen: 3

Exempel på klimatmål för det geografiska området

Klimatneutral/nettonoll

Delmål: Utsläppen av växthusgaser ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 % till 2025 och med minst 80 % till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.

Hela det geografiska området Lunds kommun omfattas. Utsläppen av växthusgaser ska minimeras och fossila bränslen fasas ut. Återstående utsläpp hanteras med kolsänkor inom kommunens gränser. Lund använder sig inte av kompensation utanför kommunens gränser.

År 2030 är **Lund** en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.

Fossilbränslefri

Växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande för att nå målet om högst 1,5 graders uppvärmning. Netto-Noll enligt Science Based Target Initiative gällande växthusgasutsläpp ska nås senast 2030 inom kommunconcernens verksamhet och som geografisk plats till 2040.

Skellefteå kommun som geografisk plats ska ha noll utsläpp av fossila koldioxidutsläpp 2040.

Räcker klimatmålen?

För att underlätta för kommuner att sätta mål i linje med vetenskapen/Parisavtalet [har vi samlat våra bästa tips](#) till kommuner som står inför att göra detta.

Var tydliga!

Om ni använder termer som klimatavtryck, klimatneutral, utsläppen, ingen negativ klimatpåverkan, direkta utsläpp osv, se till att vara tydliga med vad ni menar. [På vår hemsida finns våra rekommenderade definitioner.](#)

Hushållens konsumtion

Mål

Kvantifierat mål:

Antal kommuner som har formuleringen: 16

Ingår i klimatneutralitetsmål

Antal kommuner som har formuleringen: 12

Övrigt, ej kvantifierat mål

Antal kommuner som har formuleringen: 11

Mål om minskat avfall

Antal kommuner som har formuleringen: 6

Exempel på mål för hushållens konsumtion

Kvantifierat mål

2030 är hushållens konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser i **Tomelilla** kommun högst fyra ton koldioxidekvivalenter per person och år.

Ingår i mål om klimatneutralitet

Klimatneutralt **Botkyrka** senast år 2045. I målet ingår kommuninvånarnas, företag och andra verksamheters indirekta klimatutsläpp, d.v.s. de utsläpp av växthusgaser som genereras av deras inköp av varor och tjänster. Utsläppen beräknas utifrån ett livscykelperspektiv.

Övrigt, ej kvantifierat mål

Global klimatpåverkan, som uppstår på grund av invånares och verksamheters aktiviteter, minskar stadigt. (**Lidköping**)

Mål om minskat avfall

Minska mängden avfall med 25 procent från 2022 till 2030. (**Mora**)

Åtgärder: Hushållens konsumtion

turism och evenemang

återbruk

delningsekonomi

second hand

rådgivning och dialog

skolsatsningar

utställningar

kampanjer

Några exempel:

- Fritidsbank/fritidsbibliotek/sportotek med gratis lån av fritidsutrustning (**Botkyrka, Göteborg, Höör, Järfälla, Landskrona, Lidköping, Trollhättan, Solna**, m.fl.)
- Smarta kartan, samlingsplattform för cirkulär och delandekonomi (**Göteborg**)
- Återbygg på ÅVC, för invånare (**Helsingborg**)
- Återbruket Kikås har nästan fördubblats mellan 2023 och 2024, från 271 ton 2023 till över 550 ton 2024 (**Mölndal**)
- Samarbete med Beijer bygg - möjlighet att lämna in och köpa återbrukat bygg- och rivningsavfall (**Nacka**)
- Cirkulär pop-up galleria med butiksförsäljning, föreläsningar, lagning och upcycling, hållbara julklappar till hela familjen. (**Örebro**)
- CirkuLäran där förskolor, skolor och gymnasiet får lära sig om återbruk och ta del av återbrukat material från ReTuna (**Eskilstuna**)
- Ny kommunikationsplan för att ge hushållen vägledning om att minska matsvinn (**Strängnäs**)
- Matäddarna räddar osålda matvaror från att kastas (**Kristianstad**)

Kommunorganisationens måltider och livsmedel

Mål

Siffersatt klimatmål för livsmedel eller siffersatt mål för minskat svinn

Antal kommuner som har formuleringen: 24 kommuner

Skrivningar om att minska klimatpåverkan från livsmedel, eller ej siffersatta mål

Antal kommuner som har formuleringen: 18 kommuner

Åtgärder: Offentliga måltider

menyplanering

policy, mål och
uppföljning

kommunikation

minska svinnet

Några exempel:

- Hög andel ekologiska livsmedel, minskad köttkonsumtion, säsonganpassning av menyer. Testkök provar nya produkter och byter ut t.ex. importerade produkter till förmån för grödor som kan odlas i Sverige. Ökad andel lokalt producerade produkter. **(Södertälje)**
- Receptutveckling och delning av goda exempel mellan köken. Mer hybridmatlagning med ännu mer vegetabilier i alla måltider. Deltagit i projekt för att få in mer lokalt odlade proteingrödor/baljväxter i de offentliga måltiderna. **(Karlstad)**
- Nytt avtal för samordnad varudistribution gör det möjligt för lokala småproducenter att delta i upphandlingar. Genom att ha rutiner och kontakter etablerade redan nu är kommunen bättre förberedd vid en eventuell kris. **(Tomelilla)**
- Öka säsonganpassningen av livsmedel. Inte servera apelsiner, tomater, gurka mm när det inte är säsong, och exempelvis servera morotstzatziki när det inte är säsong för färsk gurka. **(Linköping)**
- Inblandning av växtprotein i maträtter för att minska andelen animaliskt protein. Arbetar aktivt inom upphandling med att öka andelen lokalproducerad mat. **(Mora)**

Transporter

i det geografiska området

Mål

Kvantifierat mål om minskade utsläpp från transporter:

Antal kommuner som har formuleringen: 14

Mål om färdmedelsfördelning eller minskat trafikarbete:

Antal kommuner som har formuleringen: 13

Andra mål

Exempel på mål för transporter

Kvantifierat mål

Klimatpåverkan från transporter ska minska med minst 90 procent till 2030 jämfört med 2010 och det motoriserade vägtrafikarbetet ska minska med 25 procent till 2030 jämfört med 2020. (**Göteborg**)

Mål om färdmedelsfördelning/ minskat trafikarbete

Minst 60 procent av **Mölnadalbornas** vardagsresor ska göras med gång, cykel eller kollektivtrafik. (Till 2030)

Andra mål

Under 2021 ska det tas fram en plan för laddinfrastruktur och fossilfria bränslen där förutsättningar och kommunkoncernens roller klargörs. I den fysiska planeringen beakta behovet av lämpliga platser för sådana anläggningar. (**Strängnäs**)

Åtgärder: Transporter

i det geografiska området

cykel- och
gånginfrastruktur

kollektivtrafik och
samåkning

fordonssamordning

laddinfrastruktur

godstransporter

planer, verktyg, kunskap

upphandling

bränslen

kampanjer för att
ändra resmönster

platsomvandling

sänkt hastighet

skolvägar

Några exempel:

- Hastighetssänkning i tätorten och cykelgata genom centrum planeras. (**Åmål**)
- Beslut om en ytterligare en stadsmiljözon där stadsplanering tar allt större hänsyn till vistelsevärden. (**Stockholm**)
- Under 2024 testades sommargata med positiv respons. Under 2025 har vi därför två sommargator. På sikt kan detta öka acceptansen för att använda gaturummet på annat sätt än biltrafik. (**Växjö**)
- Cykelkurser för vuxna nybörjare i samarbete med Cykelfrämjandet. (**Botkyrka, Eskilstuna, Solna**)
- Inköp av hållbart flygbränsle och utveckling av elflyg (**Skellefteå**)
- Antalet HVO100-tankstationer ökade till tre stycken. (**Strängnäs**)
- Elbåten Tant Grön togs i drift under våren 2024 och har främst använts i skolskjutsen mellan Sandhamn och Runmaröskola och därefter i hemtjänsten under kvällar och helger. (**Värmdö**)
- Tillsammans med regionen och operatören Nobina har ett pilotprojekt med anropsstyrd kollektivtrafik i Hölö-Mörkö arbetats fram. Pilotprojektet har fallit mycket väl ut genom minskat bilresande i kommundelen. (**Södertälje**)

Energieffektivisering

Mål

Mål om energibesparing (%) i kommunen
som geografiskt område

Mål om energibesparing (%) i
kommunorganisationen

Mål om maximal energianvändning
per kvadratmeter

Andra mål

Exempel på mål för effektiv energianvändning

Mål om energibesparing (%) i kommunen som geografiskt område

Energianvändningen i kommunen som geografiskt område ska minska med 40 procent till 2030 jämfört 2010. (**Östersund**)

Mål om energibesparing (%) i kommunorganisationen

Elanvändning ska effektiviseras med 12 procent till år 2030, jämfört med användning år 2022. Fjärrvärmeanvändning ska effektiviseras med 8 procent till år 2030, jämfört med användning år 2022. (**Örebro**)

Mål om maximal energianvändning per kvadratmeter

Energianvändning inkl. verksamhetsel i verksamhetslokaler (som ägs av Huddinge Samhällsfastigheter AB), dvs exkl. anläggningar. Mäts årligen (kWh/kvm) Nuvärde 164 kwh/m² --> Målvärde 137 kwh/m² (**Huddinge**)

Andra mål

Ökad medvetenhet om energi bland anställda och förtroendevalda i kommunen. (**Karlskoga**)

Åtgärder: Energianvändning

Några exempel:

- 10 fjärrvärmecentraler är kopplade mot AI, som med hjälp av sensorer kan optimera energianvändningen. AI:n får även väderprognoser som gör optimeringen ännu bättre. (**Tomelilla**)
- Ett projekt för att minska energianvändningen i kommunens storkök, som fokuserar på beteendeförändringar och omhändertagande av spillvärme. (**Linköping**)
- Ett första batterilager har installerats i syfte att stabilisera en ojämn elproduktion. (**Kalmar**)
- Storskaligt byte till LED-belysning i gatljusnätet (**Åmål**)
- Fastighetsförvaltningen: byte av fönster och ventilation, tilläggsisoleringar, byte av torkskåp och torktumlare, byte av belysning och LED-armatur, installation av värmepump m.m. Träffat och informerat hyresgäster om hur vi tillsammans kan minska energiförbrukningen. (**Helsingborg**)

Förnybar energi

Mål

Mål för ökad lokal elproduktion/självförsörjningsgrad i det geografiska området

Mål om förnybar energi i den egna organisationen

Mål om energimix och systemomställning

Mål för kommunorganisationens transporter

Exempel på mål för förnybar energi

Mål för ökad lokal elproduktion/ självförsörjningsgrad i det geografiska området

Inom **Uppsala** kommuns geografiska område ska cirka 100 megawatts effekt solenergi installeras till år 2030.

Mål om förnybar energi i den egna organisationen

Fjärrvärme ska prioriteras där det är möjligt. Solceller ska prövas i alla nybyggnadsprojekt och takrenoveringar. Solceller ska alltid installeras där det är möjligt med hänsyn till ekonomiska, tekniska och juridiska aspekter. (**Trollhättan**)

Mål om energimix och systemomställning

Malmö stads verksamheter bidrar till ett minskat eleffektbehov och reducerade effekttoppar i sydvästra Skånes elnät genom t.ex. flexibilitetstjänster. Den energi som används ska komma från förnybara energikällor eller system som nyttjar återvunnen energi som annars gått till spillo. I så stor utsträckning som möjligt ska den återvunna energin vara fossilfri.

Åtgärder: Förnybar energi

sol och vind

biogas

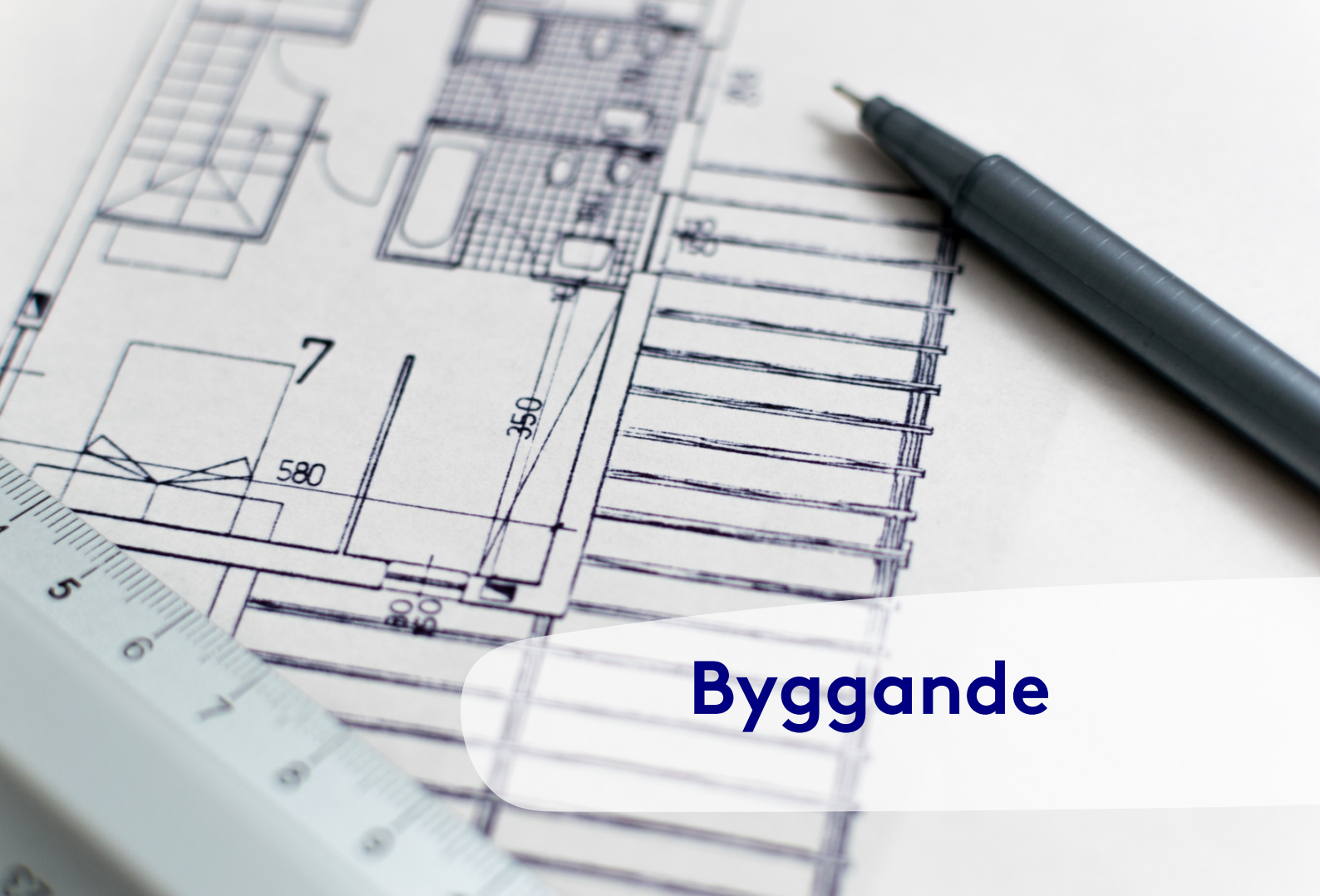
planer, verktyg, kunskap

information och
kommunikation

fjärrvärme/kraftvärme

Några exempel:

- Arbete med utfasningen av torv som bränsle (**Skellefteå**)
- Under 2024 har det tillkommit en solcellsanläggning på Neptuniskolan samt anläggningar på Källtorp anpassade grundskola. Tack vare detta har målet om 1000 kW innan år 2025 nåtts. (**Järfälla**)
- En ny biogasanläggning som årligen kommer ta emot cirka 60 000 ton substrat, bl.a. matavfall från hushåll, mejeriavfall, gödsel, med mera. Den årliga produktionen väntas uppgå till cirka 36 GWh flytande biogas, för användning i tunga fordon, samt dessutom cirka 26 000 ton KRAVcertifierat biogödsel (**Östersund**)
- Båda kommunala bostadsbolag bygger ut sin elproduktion från solceller varje år. Under 2024 mer än fördubblade Junehem sin elproduktion. (**Jönköping**)
- Den viktigaste insatsen under de senaste åren har varit igångsättandet av en vindkraftpark med 10 verk. Annars löpande installationer av solceller. (**Växjö**)
- Annonsering av att en 17,5 ha stor fastighet finns tillgänglig för anläggning av solcellspark om intresse finns. (**Åmål**)

Byggande

Mål

Mål om minskad klimatpåverkan från byggnation

Mål om minskad energianvändning i byggnader

Mål om materialval/minskat avfall

Mål om certifiering av byggnader

Mål om klimatpåverkan från inköp/upphandling

Exempel på mål för byggande

Mål om minskad klimatpåverkan från byggnation

Uppsala kommun ska varje år minska sina utsläpp av växthusgaser från genomförda projekt inom bygg och anläggning för att säkerställa klimatneutralitet 2030 (både kommunens egna projekt och projekt som genomförs genom markanvisning)

Mål om minskad energianvändning i byggnader

Fjärrvärme ska prioriteras där det är möjligt. Solceller ska prövas i alla nybyggnadsprojekt och takrenoveringar. Solceller ska alltid installeras där det är möjligt med hänsyn till ekonomiska, tekniska och juridiska aspekter. (**Kalmar**)

Mål om materialval/minskat avfall

Materialval vid byggnation ska ta hänsyn till materialets klimatpåverkan (exempelvis prioritera trä som lagrar/binder koldioxiden före betong som har negativ klimatpåverkan). (**Örnsköldsvik**)

Mål om certifiering av byggnader

Senast år 2026 ska nybyggnation uppfylla krav motsvarande minst Miljöbyggnad Silver. Senast 2026 ska kommunen på ett systematiskt sätt föra dialog med byggaktörerna i markanvisningar för att främja att de följer Miljöbyggnad Silver eller motsvarande. (**Värmdö**)

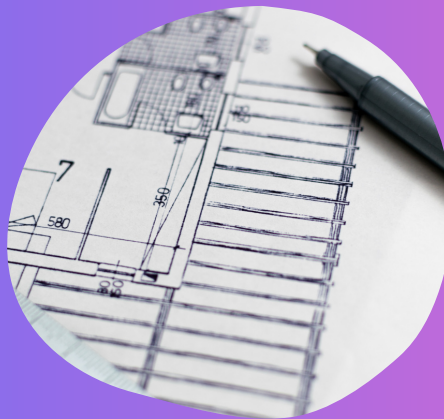
Mål om klimatpåverkan från inköp/upphandling

Krav på heltäckande klimatdeklarationer och redovisade totalutsläpp från processerna vid nybyggnation, ombyggnad och renovering, nedmontering, återbruk och återvinning. (**Simrishamn**)

Åtgärder: Byggande

Återbruk och cirkulära
materialflöden

Planprocess

beräkningar, krav
och färdplaner

Energi- och klimatsmarta
tekniker

Kunskap och samverkan

Några exempel:

- **Malmö** har tagit fram en kommunövergripande plan för klimatsmart byggnation, där nyproduktion styrs av metodik för klimatberäkningar, resurshushållning och hållbarhetsanalys. Kommunen har specialiserade koordinatörer som stöttar projektledare att fatta klimatoptimerade beslut i tidiga skeden.
- I **Linköping** premieras träbyggnation i markanvisningstävlingar, vilket ger konkreta incitament för klimatsmart materialval i nya byggprojekt. Kommunen kombinerar sina krav med lokala nätverk där byggherrar delar erfarenheter kring hållbart byggande.
- Nyproduktioner i **Botkyrka** använder klimatförbättrad betong som minskar utsläpp med upp till 31 %. Byggnaderna utrustas också med solceller, FTX-ventilation, frikyla från energibrunnar och fjärrvärme, vilket gör driftfasen betydligt mer energieffektiv.
- **Sollentuna** arbetar efter en kommunal färdplan mot klimatneutral nybyggnation, som innehåller tydliga gränsvärden för byggmaterial och byggskedets klimatpåverkan. Kommunen är aktiv i regionala nätverk och använder dem för att kontinuerligt skärpa kraven i egna projekt.

Samverkan med näringsliv

Metoder

Klimatkontrakt/avtal

Nätverk och platser för
kunskapsutbyte

Projektsamarbeten
och innovation

Upphandlingar och
markanvisningar

Samverkan med akademi
och forskning

Energi- och klimatrådgivning

Infrastruktur, transport
och mobilitet

Åtgärder: Samverkan med näringsliv

Några exempel:

- Under senaste året har ett samarbete utvecklats inom ett livsmedelskluster där kommunen skapar en arena för möten mellan kommun, näringsliv och andra aktörer. (**Lidköping**)
- **Solna** stad driver ett nätverk av företag som vill samarbeta med staden om klimatfrågor. Tema för 2025 är hållbart resande till och från arbetet.
- **Skellefteås** utvecklingsstrategi är en gemensam strategi för näringslivet, civilsamhället och det offentliga. Visionen är att skapa en hållbar plats för en bättre vardag.
- **Huddinge** kommun deltar i ett projektet som strävar efter att ge små och medelstora företag i regionen verktyg och kunskaper för att integrera cirkulära processer i sina verksamheter, genom test och utvärdering.
- Kommunens medverkan i Klimatarena Stockholm ger **Järfälla** ett stort aktivt nätverk med entreprenörer, leverantörer, arkitekter och byggherrar i Stockholmsregionen.
- **Nacka** håller på att ta fram ett nytt klimat- och miljöprogram. För att fånga in vad näringslivet önskar deltog kommunens miljöstrateger på företagsträffen och genomförde dialoger med näringslivet om hur samverkan kan utvecklas inom klimat- och miljöområdet.

Engagera invånare

Metoder

projekt, forskning,
kommunikation

medborgardialog/
klimatpaneler/ medborgarråd

event/festivaler/
workshops/seminarier

samarbete med
idéburen sektor

Åtgärder: Engagera invånare

Några exempel:

- Medborgarråd om hållbar stadsutveckling, stödstruktur för civilsamhälle. (**Göteborg**)
- Digital dialogplattform, barnaktivitetskartläggning Barnkartan. (**Strängnäs**)
- Samrådsgrupp för klimatet med idéburna organisationer (**Kristianstad**)
- Smarta Kartan med civilsamhällesaktörer (**Linköping**)
- Samarbetet CoAction som förenar företag, akademi och idéburen sektor i systemdemonstration (**Lund**)
- Klimatrådslag, Overshoot-festivalen, studiecirkel med ABF och universitet (**Malmö**)
- Earth Hour, Familjeskoj, miniutställning Carbon Ruins, köttfri månad, workshops (**Finspång**)
- Gröna biblioteket: odlingsveckor, klädbytdagar, forskarföreläsningar, syhörna (**Huddinge**)
- Pedagogiska verksamheter om hållbar konsumtion för förskolor och skolor (**Hässleholm**)
- "En dag för klimatet" på Stora torget (**Karlstad**)
- Klimatfestival, medborgarmöten, byggplats (munkmodellen) (**Tomelilla**)
- Cirkulär pop-up-vecka (**Trollhättan**)
- Trampa i Västerås, cykelskola (**Västerås**)

Vill du veta mer?

På vår hemsida
www.klimatkommunerna.se
hittar du massor av material, exempel
och tips. **Välkommen in!**